

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

မတ်လ၊ -- ရက်၊ ၂၀၂၁

H.E. Taro Aso, ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး

H.E. Toshimitsu Motegi, နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး

H.E. Kazuyoshi Akaba, မြေယာ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီး

Mr. Tadashi Maeda, အကြီးအကဲ၊ ဂျပန်နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဘဏ်

Mr. Shinichi Kitaoka, ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ

Mr. Tatsuhiko Takesada, ဥက္ကဋ္ဌ၊ စီအီးအို၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ဂျပန် ပြည်ပအခြေခံအဆောက်အအုံ အရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်ပိုရေးရှင်း

[အသနားခံလွှာ]

ဂျပန်ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေများနှင့် မြန်မာစစ်တပ်နှင့်ပတ်သက်နေသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များအကြား ဆက်သွယ်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ရန် အရေးတကြီး တောင်းဆိုခြင်း

မြန်မာစစ်တပ်၏ ငွေကြေးအရင်းအမြစ်များကို ဖြတ်တောက်ရန် ဂျပန်အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများမှ တောင်းဆိုလိုက်သည်။

မြန်မာစစ်တပ်၏ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်နေ့ အာဏာသိမ်းမှုသည် ယခုဆိုလျှင် တစ်လရှိခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲသည် မဲမသမာမှု များရှိခဲ့သည့် အတွက် လက်ခံနိုင်စရာမရှိကြောင်း မြန်မာစစ်တပ်က စွပ်စွဲပါသည်။ သို့ရာတွင် စစ်အာဏာသိမ်းပြီး နောက် စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်သည့် ပြည်သူ့အာဏာဖိဆန်ရေး လှုပ်ရှားမှုများနှင့် အထွေထွေ သပိတ်များ နိုင်ငံနှင့်အဝန်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြီး ယနေ့အချိန်အထိ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆက်လက်အား ကောင်းနေရာ မြန်မာပြည်သူလူထု၏ သဘောထားဆန္ဒကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြလျက်ရှိပါသည်။ တုန့်ပြန်မှုအနေဖြင့် မြန်မာစစ်တပ်က လက်နက်မဲ့အရပ်သားပြည်သူများအား ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခြင်း ကြောင့် အရပ်သားပြည်သူများအပြား သေဆုံးခဲ့ရပါသည်။ စစ်အာဏာသိမ်းခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရက “အလေးအနက်စိုးရိမ်ပူပန်ကြောင်း”^၁ နှင့် အရပ်သား ပြည်သူများ သေကြေဒဏ်ရာရမှုအပေါ် “အပြင်းအထန်ရှုတ်ချကြောင်း”^၂ ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့်

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

သတင်းပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံတို့၏ သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် စစ်အာဏာသိမ်းမှု အပေါ် ရှုတ်ချကြောင်း၊ ၎င်းတို့ကို ဆန့်ကျင်သူများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် ဖိနှိပ်မှုများကို ရှုတ်ချကြောင်း၊ G7 နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ၏ သဘောထားထုတ်ပြန်ချက်များမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရေး၏ အနာဂတ်အပေါ် နှစ်နှစ်ကာကာ အကျိုးလိုလားမှုရှိ ကြသည့် ကျွန်ုပ်တို့ ဂျပန်နိုင်ငံ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရ၏ ပိုမိုပြင်းထန်သည့် အရေးယူဆောင်ရွက်ချက်များ မဖြစ်မနေ လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ပြီး အောက်ဖော်ပြပါ တောင်းဆိုချက်များကို ပြုလုပ်လိုက်ပါသည်။

တောင်းဆိုချက်များ

၁။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ရည်ရွယ်ချက်များမှလွဲ၍ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာများကို အသုံးပြုပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့ မည်သည်အကူအညီအသစ်မျှ ပေးအပ်ခြင်းမပြုရန်။

၂။ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု ရည်ရွယ်ချက်များမှလွဲ၍ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီမှ လက်ရှိအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပေးအပ်ထားသည့် တရားဝင် ပြည်ပဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီ (ODA) စီမံကိန်းများကို ရပ်တန့်ထားရန်နှင့် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ဆက်သွယ်သည်ဟု စွပ်စွဲထားသည့် ကုမ္ပဏီများ အဆိုပါ စီမံကိန်းများတွင် ပါဝင်နေခြင်း ရှိမရှိနှင့် ယင်းစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်နေမှုသည် မြန်မာစစ်တပ်အတွက် စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ်များ ရရှိစေခြင်းရှိမရှိတို့ကို အမြန်ဆုံး စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်။

၃။ ဂျပန် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဘဏ် (JBIC) နှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ဂျပန် ပြည်ပအခြေခံအဆောက်အအုံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်ပိုရေးရှင်း (JOIN) တို့က လက်ရှိ ငွေကြေးပံ့ပိုးနေသည့် သို့မဟုတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဆက်စပ်စီမံကိန်းအားလုံးကို ရပ်နားထားရန်နှင့် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ဆက်သွယ်သည်ဟု စွပ်စွဲထား သည့် ကုမ္ပဏီများ အဆိုပါစီမံကိန်းများတွင် ပါဝင်နေခြင်း ရှိမရှိနှင့် ယင်းစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်နေမှုသည် မြန်မာစစ်တပ်အတွက် စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ်များ ရရှိစေခြင်း ရှိမရှိတို့ကို အမြန်ဆုံး စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်။

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

၄။ အထက်ပါ အချက် ၂ နှင့် အချက် ၃ တွင် တောင်းဆိုထားသည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများမှ တွေ့ရှိချက်များ အများသိထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် မြန်မာစစ်တပ်အား အကျိုးအမြတ်များ ဖြစ်ထွန်းနေစေသည့် စီမံကိန်းများမှ ထောက်ပံ့မှုများကို ချက်ချင်း ရပ်တန့်ရန် သို့မဟုတ် ရုပ်သိမ်းရန်။

၅။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်နေ သည့် ဂျပန်ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများအား မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ဆက်သွယ်မှုများ ဖြတ်တောက်ရေး ညွှန်ကြားရန်နှင့် ထိုသို့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကူညီပံ့ပိုးမှုများ ပေးအပ်ရန်။ ဆက်သွယ်မှုများ ဖြတ်တောက်ရေးကို ငြင်းဆန်သည့် ကုမ္ပဏီများအား ဂျပန်အစိုးရ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးပဋိညာဉ်^၅ နှင့် ကုလသမဂ္ဂ "စီးပွားရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်အခြေခံမူများ"^၆ နှင့်အညီ တရားဝင်အကူအညီများ ချက်ချင်း ရုပ်သိမ်းရန်။

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တိုင်းပြည်အား ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းရန် မြန်မာစစ်အစိုးရ၏ ကတိပြုမှုနှင့် အတူ ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ သိသာထင်ရှားသည့် ငွေကြေးအကူအညီများကို တိုင်းပြည် အခွန်ငွေများ အသုံးပြု၍ အောက်တွင် စာရင်းဖော်ပြသည့်အတိုင်း ပေးအပ်ခဲ့ပြီး စတင်လုပ်ဆောင်ရေး လွယ်ကူစေရန် ဘဏ္ဍာငွေရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ချေးငွေအစီအစဉ်မှ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာများကို အသုံးပြုကာ ဂျပန်ကုမ္ပဏီများကလည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အများစုအနိုင်ရရှိခဲ့သည့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်ဦးဆောင်သည့် အစိုးရတစ်ရပ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုမှုအခမ်းအနား မတိုင်ခင် မြန်မာစစ်တပ်၏ စစ်အာဏာသိမ်းမှုနှင့်အတူ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းမှု ကတိကဝတ်မှာလည်း ကျိုးပျက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါ သည်။

မြန်မာစစ်တပ်သည် ၎င်းတို့ပိုင် ကုမ္ပဏီများနှင့် အခြား အမျိုးမျိုးသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှတစ်ဆင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်များ ရရှိနေကြောင်း မြန်မာစစ်တပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကုလသမဂ္ဂ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများက ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒီအယ်ဒီဦးဆောင်အစိုးရအဖွဲ့အချိန်မှာပင် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနအား ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်မှ စစ်ဆေးခွင့်မရှိခဲ့ပေ။^၇ မြန်မာစစ်တပ်မှ တနည်းနည်းဖြင့် ပါဝင်ပတ်သက်နေသည့် အစိုးရစီမံကိန်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် စစ်တပ်အား အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းစေသည့် အလားအလာများ ရှိသည့်တိုင်အောင် စုံစမ်းစစ်ဆေးခံရမှုမှ ကင်းလွတ်နေခဲ့ပါသည်။ စစ်တပ်သို့ ရောက်ရှိသွားသည့် အဆိုပါအကျိုးအမြတ်များကို ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် အခြားသောတိုင်း ရင်းသားလူနည်းစုဒေသများတွင် စစ်တပ်နှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ကျူးလွန်ခဲ့သော လူမဆန်သည့်လုပ်ရပ်များနှင့် လက်တလော အာဏာသိမ်းမှုတို့အတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန် အသုံးပြုခဲ့သည်မှာ ငြင်းကွယ်မရသည့်

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

ဖြစ်နိုင်ခြေတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ စစ်တပ်သို့ နောက်ထပ်အခြားသောအကျိုး အမြတ်များအား ရပ်တန့်ရန်မှာ မဖြစ်မနေ လိုအပ်ပါသည်။ စီမံကိန်းအသစ်များအားလုံးအား ရပ်တန့်ရန်မှာ အရေးပါသည့် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး ရှိနှင့်ပြီး စီမံကိန်းများအပေါ်တွင်လည်း ချက်ချင်းအရေး ယူဆောင်ရွက်မှု လိုအပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ တရားဝင်အကူအညီအထောက်အပံ့များ အကျဉ်းချုပ်

ဂျပန်အစိုးရသည် ပြည်ပဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီ (ODA) ပုံစံဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြီးမားသော ပမာဏရှိသည့် ဘဏ္ဍာရေးအကူအညီများစွာကို ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြည်ပဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီ (ODA) အနေဖြင့် ချေးငွေ ဂျပန် ယန်း ၁.၁၃၆၈ ထရီလီယံ၊ ထောက်ပံ့ အကူအညီအဖြစ် ယန်း ၃၂၂.၉၆၂ ဘီလီယံ နှင့် နည်းပညာအထောက်အပံ့အနေဖြင့် ယန်း ၉၈.၄၁၆ ဘီလီယံကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။^၉ အတိအကျအားဖြင့်ဆိုလျှင် “အရပ်သားအစိုးရ အကူအပြောင်း” ဟု သမုတ်သည့် ၂၀၁၁ ခုနှစ် မှစ၍ တရားဝင်ဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီ (ODA) အနေဖြင့် ဂျပန်အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (JICA) မှတစ်ဆင့် အကြီးစား အခြေခံအဆောက်အအုံစီမံကိန်း များကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီးပြီဖြစ်ပါသည်။ ထိုအထဲတွင် သီလဝါ အထူးစီးပွားရေးဇုန်နှင့် ၎င်း၏ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ရေအားဓါတ်အားပေးစက်ရုံများ မွမ်းမံပြင်ဆင်ခြင်း၊ ရန်ကုန်-မန္တလေးမီးရထားလမ်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ဓာတ်အားလွှဲပြောင်းရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးရေးစနစ် များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အရှေ့-အနောက် စီးပွားရေးစင်္ကြံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံခြင်းနှင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။^{၁၀}

ဂျပန်အစိုးရမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြွေးမြီသက်သာခွင့်ပေးခြင်းသည်လည်း အဓိကအရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် ကြွေးမြီလွန်စွာတင်ရှိနေသော နိုင်ငံများအတွက် ကြွေးမြီခွင့်လွှတ်ခြင်းအရ ယန်း ၁၂၇.၄ ဘီလီယံ^{၁၁} အပြင် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ယန်း ၁၈၈.၆ ဘီလီယံ^{၁၂} ကိုလည်း ကြွေးမြီသက်သာခွင့်အဖြစ် ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုအရာအားလုံးကို မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းခြင်းနှင့်အတူ ရှေ့ဆက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်မှန်းယူဆချက် ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားများ၏ အသုံးစရိတ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အတူ မြန်မာနိုင်ငံတင်ရှိနေသည့် အကြွေးများမှ ၁၉၈.၉ ဘီလီယံ ယွမ် ပြန်လည်ပေးချေခြင်းအတွက်ကိုလည်း ပံ့ပိုးကူညီ ခဲ့ပါသည်။^{၁၃}

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

နိုင်ငံတကာငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများထံရှိ မြန်မာ့ကြေးမြီနှင့်ပါတ်သက်၍ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ADB) ထံမှ ယခင်ကြေးမြီကြေးကျန်များ ရှင်းလင်းရန်အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၅၂ သန်း နီးပါး နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အဖွဲ့၏ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့အစည်း (IDA) ထံမှ ယခင်ကြေးမြီကြေးကျန်များ ရှင်းလင်းရန်အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၄၃၀ ကို ဂျပန် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဘဏ် (JBIC) က ပေါင်းကူးချေးငွေ (ခေတ္တပေါင်းကူးချေးငွေ) အဖြစ် ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (ADB) ထံမှ ချေးငွေသစ်များ ရယူနိုင်ခဲ့သည်။^{၁၄}

ထို့အပြင် ဂျပန်အစိုးရအနေဖြင့် ဂျပန် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဘဏ် (JBIC) မှ တဆင့် ဂျပန် ကုမ္ပဏီများ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများထူထောင်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှ စ၍ ဂျပန် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဘဏ် (JBIC) အနေဖြင့် ယခင်မြို့တော်ဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့ပြဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးနှင့် ထားဝယ်အထူးစီးပွားရေးဇုန် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကုမ္ပဏီတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း အပါအဝင် စီမံကိန်း (၁၀) ခုထက်ပို၍ ထောက်ပံ့ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။^{၁၅} ထိုအထဲတွင် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ဆက်စပ်နေသည့် စစ်တပ်ပိုင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင်လိမိတက် (MEHL)နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တွဲဖက်လုပ်ကိုင်မှုကြောင့် ဝေဖန်ခံနေရသည့် ဂျပန်ကုမ္ပဏီ Kirin Holdings Company Ltd. ၏ Myanmar Brewery Ltd. အား ဝယ်ယူခြင်း၊^{၁၆} မြန်မာစစ်တပ် စစ်ထောက်ချုပ်ရုံးနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် (Y Complex ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းအဖြစ် လူသိများသည့်) ရန်ကုန်မြို့လယ် မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ဆောင်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။^{၁၇} မြန်မာစစ်တပ် မှ အာဏာသိမ်းပြီးမကြာမီအတွင်း ကီရင်ကုမ္ပဏီက စစ်တပ်ပိုင် မြန်မာ့ဦးပိုင်ကုမ္ပဏီနှင့် တွဲဖက် လုပ်ကိုင်ခြင်းကို ဖျက်သိမ်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ Y Complex ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်း^{၁၈}နှင့် ပတ်သက်လျှင် ကုလသမဂ္ဂစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသော် လည်း ထိုစီမံကိန်းနေရာကို မြန်မာစစ်တပ်ထံမှ ငှားရမ်းထားပြီး ထိုမှရရှိသော ငှားရမ်းစရိတ်ကို စစ်တပ် အတွက် ဘဏ္ဍာငွေအဖြစ်အသုံးပြုနေသည်ဟု များစွာသံသယရှိသည်။^{၁၉}

မြေယာ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနက ကြီးကြပ် သည့် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံ ချိတ်ဆက်မှုများဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် မြို့ပြ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ဂျပန် ပြည်ပအခြေခံအဆောက်အအုံ အရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်ပိုရေးရှင်း (JOIN) သည် Y Complex ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း^{၂၀} အပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ စီမံကိန်း (၅) ခုအတွက် ဂျပန် ယန်း ၁၇.၇ ဘီလီယံကို မြှုပ်နှံခဲ့ပြီး ကြေးမြီအဖြစ် စုစုပေါင်း ၁၈.၄ ဘီလီယံကို အာမခံပေးခဲ့သည်။^{၂၁}

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

မှတ်စုများ

(၁) မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေးအခြေအနေများ (နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး MOTEGI Toshimitsu ၏ သဘောထား ထုတ်ပြန်ချက်)

https://www.mofa.go.jp/press/release/press3e_000161.html

(၂) မြန်မာနိုင်ငံ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုများအတွက် ထိခိုက်သေဆုံးမှုများ (ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး YOSHIDA Tomoyuki ၏ သဘောထား ထုတ်ပြန်ချက်)

https://www.mofa.go.jp/press/release/press1e_000175.html

(၃) G7 နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ၏ သဘောထားထုတ်ပြန်ချက် (၃ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၂၁)

https://www.mofa.go.jp/press/release/press3e_000162.html

(၄) မြန်မာနိုင်ငံအတွက် G7 နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ၏ သဘောထားထုတ်ပြန်ချက် (၃ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၂၁)

https://www.mofa.go.jp/press/release/press6e_000273.html

(၅) ဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးပဋိညာဉ်သည် ဂျပန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ပြုလုပ်သည့်အခါ အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာများအပေါ် ခြုံငုံစစ်ဆေးမှုများ လိုအပ်သည်။

၁။ အတွေးအခေါ်

(၂) အခြေခံ ပေါ်လစီများ

(က) စစ်ရေးမဟုတ်သော ရည်ရွယ်ချက်အတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှတစ်ဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကို ပါဝင်ပံ့ပိုးကူညီခြင်း။

(ခ) လူသားလုံခြုံမှုကို မြှင့်တင်ခြင်း

၃။ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

(၁) အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း အခြေခံမှုများ

ခ။ ဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် သင့်လျော်မှုကို အာမခံနိုင်သည့် အခြေခံမူများ (အဆိုပါ အခြေခံမူအောက်တွင်)

(က) ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်းမှု ခိုင်မာရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများ အကာအကွယ်ပေးရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်သည့် အခြေအနေများ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအား စစ်ရေးရည်ရွယ်ချက်အတွက် အသုံးပြုခြင်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံ တကာပဋိပက္ခများ ပိုမိုဆိုးရွာစေရန် အသုံးပြုခြင်း အားလုံးမှ ရှောင်ရှားရေး

(ဂ) စစ်ရေးအသုံးစရိတ်များ၊

လူအများအပြားသေကျေပျက်စီးစေမည့်စစ်လက်နက်များနှင့် ဒုံးကျည်များ တည်ဆောက်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုများ၊ လက်နက်တင်သွင်းတင်ပို့မှုများ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခြေအနေများ

(ဇ) အခြေခံမူ ၄ တွင် အစိုးရပိုင် သို့မဟုတ် အစိုးရထိန်းချုပ်ထားသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ သို့မဟုတ် ပြည်ပတင်ပို့မှုအေဂျင်စီများနှင့် တရားဝင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအာမခံအေဂျင်စီများကဲ့သို့သော အစိုးရအေဂျင်စီများထံမှ ကူညီထောက်ပံ့မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ကြီးကြီးမားမားရရှိသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများအတွက် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ တင်ကြိုအသေးစိတ် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ လိုအပ်ပြီး ၎င်းတို့ ကျူးလွန်သည့် လူ့အခွင့် အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ကာကွယ်ရန် အစိုးရများအနေဖြင့် ထပ်တိုးလုပ်ဆောင်ချက်များ လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း ဆိုပါသည်။ <https://undocs.org/en/A/HRC/17/31>

(ဇ) မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ လွတ်လပ်သည့် နိုင်ငံတကာအချက်အလက်ရှာဖွေရေးမစ်ရှင် “မြန်မာစစ်တပ်၏ စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်များ” ၅ ဩဂုတ်လ ၂၀၁၉ (ပြင်ဆင်ချက်များနှင့် ပြုပြင်မွမ်းမံချက် ၁၂ စက်တင်ဘာလ ၂၀၁၉) ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသည့် စစ်တပ်၏ ဝင်ငွေသည် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ကျူးလွန်ရန်အတွက် ၎င်းတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်ဖြည့်စွမ်းနေကြောင်း အဆိုပါအစီရင်ခံစာက ထောက်ပြခဲ့ပြီး မြန်မာစစ်တပ်နှင့် စစ်တပ်ထိန်းချုပ် အသုံးပြုနေသော ကျယ်ပြန့်သည့် ကုမ္ပဏီကွန်ယက် ကိုပါ ဆက်နွှယ်မှုများ ဖြတ်တောက်ရန် အကြံပြုတိုက်တွန်းထားပါသည်။

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

အောက်ဖော်ပြပါ စာမျက်နှာများတွင် သက်ဆိုင်ရာအစီရင်ခံစာများအတွက် လင့်ခ်နေရာများ ပါရှိပါသည်။

<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/MyanmarFFM/Pages/EconomicInterestsMyanmarMilitary.aspx>

(၈) ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်ဥပဒေ (၂၈ အောက်တိုဘာ ၂၀၁၀)၊ ပုဒ်မ ၃၉

<https://www.mlis.gov.mm/lsScPop.do?lawordSn=9512>

(၉) မြန်မာ့ဆိုင်ရာ အခြေခံအချက်အလက် (ဂျပန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန)

<https://www.mofa.go.jp/mofaj/area/myanmar/data.html#section5> (ဂျပန်ဘာသာဖြင့်)

(၁၀) <https://www.jica.go.jp/oda/project/MY-P15/index.html>

မြန်မာနိုင်ငံရှိ JICA စီမံကိန်းများ မြေပုံ (ဂျပန်ဘာသာဖြင့်)

https://libportal.jica.go.jp/library/Data/PlanInOperation/SoutheastAsia/030_Myanmar.pdf

အရှေ့-အနောက်စီးပွားရေးစင်္ကြန်ဖော်ဆောင်မှုစီမံကိန်း

<https://www.jica.go.jp/oda/project/MY-P15/index.html>

(၁၁) မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ကျကြွေးကျန်များကို လျော်ပေးခြင်း အခြေအနေ

(ဂျပန်ဘာသာဖြင့်)

https://www.mofa.go.jp/mofaj/press/release/25/1/pdfs/20130130_02_1.pdf

(၁၂) မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အကြွေးသက်သာခွင့် ဆောင်ရွက်ချက်များ (နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန မီဒီယာ ထုတ်ပြန်ချက်) ၂၆ မေ ၂၀၁၃

https://www.mofa.go.jp/press/release/press6e_000096.html

(၁၃) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဂျပန် တရားဝင်ဖွံ့ဖြိုးမှုအကူအညီ သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်း

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

https://www.jica.go.jp/english/news/press/2012/130130_02.html

(၁၄) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွက် ကြားဖြတ်ပေါင်းကူးချေးငွေများ၊ JBIC

<https://www.jbic.go.jp/en/information/press/press-2012/0128-6413.html>

<https://www.jbic.go.jp/en/information/press/press-2015/1215-44764.html>

(၁၅) ထားဝယ်အထူးစီးပွားရေးဇုံဖွံ့ဖြိုးရေးကုမ္ပဏီလီမိတက်တွင် ရှယ်ယာပါဝင်မှုအတွက် ရှယ်ယာရှင်များ သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်း၊ JBIC

<https://www.jbic.go.jp/en/information/press/press-2015/1215-44764.html>

[၁၆] ဂျပန် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဘဏ် (JBIC) က Myanmar Brewery Limited ကို ဂျပန် ကီရင် ကုမ္ပဏီမှ ဝယ်ယူခြင်းအတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့

<https://www.jbic.go.jp/ja/information/press/press-2015/1125-44174.html>

[၁၇] ဂျပန် မိမိခံပစ္စည်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမှ မြန်မာစစ်တပ်ကို လျှို့ဝှက်စွာ ငွေကြေး ထောက်ပံ့

<https://www.justiceformyanmar.org/stories/y-complex>

[၁၈] ဂျပန်ကုမ္ပဏီက လုပ်ဆောင်မည့် မြန်မာနိုင်ငံ အထွေထွေဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းအတွက် ချေးငွေ၊ ဂျပန် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဘဏ် (JBIC)

<https://www.jbic.go.jp/en/information/press/press-2018/1218-011714.html>

[၁၉] ချမ်းသာကြွယ်ဝသည့် ဂျပန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမှ မြန်မာစစ်တပ်ကို လျှို့ဝှက်စွာ ငွေကြေးထောက်ပံ့

<https://www.justiceformyanmar.org/stories/y-complex>

[၂၀] သီလဝါဆိပ်ကမ်း ဂိတ်စီမံကိန်း၊ သီလဝါဆိပ်ကမ်း ဂိတ်များဖော်ဆောင်ရေးစီမံကိန်း၊ မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်း - ရန်ကင်း စီမံကိန်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးပြတိုက် ပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်း (Y Complex) ၊ ရန်ကုန်မြို့လယ် အထိမ်းအမှတ်စီမံကိန်း

<https://www.join-future.co.jp/english/investments/achievement/>

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

[၂၁] Y Complex စီမံကိန်းအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၁.၈ သန်း (ဂျပန် ယန်း ၄.၇ ဘီလီယံ နီးပါး) ကြွေးမြီအာမခံခြင်း

[https://www.join-](https://www.join-future.co.jp/english/news/index.php?c=topics_en_view&id=20170728-1)

[future.co.jp/english/news/index.php?c=topics_en_view&id=20170728-1](https://www.join-future.co.jp/english/news/index.php?c=topics_en_view&id=20170728-1)

မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း - ရန်ကင်းစီမံကိန်း၊ ၁၂.၇ ဘီလီယံ ယွမ်နီးပါး ကြွေးမြီအာမခံခြင်း

[https://www.join-](https://www.join-future.co.jp/english/news/index.php?c=topics_en_view&id=20200317-1)

[future.co.jp/english/news/index.php?c=topics_en_view&id=20200317-1](https://www.join-future.co.jp/english/news/index.php?c=topics_en_view&id=20200317-1)

ယခုမေတ္တာရပ်ခံလွှာနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်းရန်

Mekong Watch

Aoki Bldg 3F, 1-12-11 Taito, Taito-ku, Tokyo 110-0016

တယ်လီဖုန်း- 03-3832-5034

အီးမေးလ်-info@mekongwatch.org

မေတ္တာရပ်ခံလွှာကို အစပြုသူ-

ayus: Network of Buddhists Volunteers on International Cooperation
Mekong Watch

ထောက်ခံပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ-

Africa Japan Forum

Alternative People's Linkage in Asia

AM-net (Advocacy and Monitoring Network on Sustainable Development)

Asian Community Center 21

Asian Health Institute (AHI)

Asia-Pacific Human Rights Information Center

Burmese Relief Center-Japan

Earth Company

Earth Tree

Friends of the Earth Japan

Fukuoka NGO Forum on ADB

Health and Development Service (HANDS)

Human Rights Now

Japan Campaign to Ban Landmines

Japan Center for a Sustainable Environment and Society (JACSES)

Japan International Volunteer Center

Nagoya NGO Center

Network Against Japan Arms Trade

NPO JDRAC

(အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသည်။ မူရင်းဘာသာမှာ ဂျပန်ဘာသာဖြစ်သည်)

Pacific Asia Resource Center

PARCIC

People to People Aid

Services for the Health in Asian and African Regions (SHARE)

Terra People Act Kanagawa

WE21 Japan

Women's Active Museum on War and Peace (WAM)

Yokohama NGO Network

နှင့် အခြားသော အဖွဲ့အစည်းများ (၃) ခု တို့ပါဝင်သည်။